

Menneskelige. Jeg holder mig overbevist om, at de private ere det ligesafuldt (Tscherning: Det mener jeg ogsaa!). Det ærede Medlem siger det idetmindste ikke, men drager stadig tilfælt imod det Menneskelige hos de offentlige Bestyrere, hvorimod jeg nu tillader mig at fremhæve det Menneskelige hos de private Skolers Bestyrere (Tscherning: Det leve de af!). Ja, det er meget muligt, men nu er det forøvrigt mig, der har Ordet. Jeg vil da bemærke, at der ikke i Almindelighed er nogen overordentlig stor Indsigt eller Opmærksomhed hos Forældre for deres Børns Undervisning, og allermindst er det Tilfældet i en stor By, hvor Alt samler sig, hvor Alt trænger sig for at søge Livets Ophold, hvor Forhøstelses- og Nydelsessygen er stegen til et Formaal, hvor efter man gaaer den ene Dag med den anden. I en saadan By gaaer det mindst an at borttage et Correctiv for Undervisningsvæsenet. Naar jeg altsaa stiller mig paa det ærede Medlems oeconomiske Standpunkt, maa jeg dog tilføjede fastholde, hvad der er Skolens Formaal, og i Undervisningsvæsenets Interesse mener jeg da, at Metropolitanaskolen bør vedblive. Der er maaskee hos een Skole Tilbøjelighed til at fremme en vis Overfladisthed, og dersom denne kan udbrede sig usvækket og uhindret af sine Omgivelser, vil den gjøre ubodelig Skade. Der er maaskee hos en anden Skole Tilbøjelighed til et utilladeligt Kniberi, naar f. Ex. Bestyreren i et Par Aar har haft en Lærer, som har vilst sig brugbar, og han derfor siger: Nu er der Rift om mig, nu maa jeg have en bedre Betaling, saa svarer Bestyreren maaskee: Nei Tak, gaa Du kun Din Vej, jeg kan faae Andre for en Mark mindre. Dette utilladelige Kniberi straffer sig selv i et daarligt Lærerpersonele og en daarlig Undervisning; men noget Saadant skal man see at holde tilbage, og derfor skal man ikke fremme Concurrenzen paa dette Punkt. Der kan fremdeles være Skoler, hvor Disciplinen slappes, hvor man seer Bestyrelsen i vanskelige Tilfælde tage Disciplinens Parti imod Lærerne, og det er godt, at der er

et Correctiv imod dette; det er godt, at der er en Skole, hvori Vedkommende kan see et bedre Exempel paa Disciplin. Jeg sælber hermed ingenlunde nogen Dødsdom over den private Skoleindustri, jeg har selv levet i og af den, men jeg har ogsaa i mine forskjellige Stillinge havt Leilighed til at lære den at kjende temmelig nøie. Jeg kan tilføie, at jeg selv for mine Børn benytter en privat Skole, som jeg har ubetinget Tillid til, og dette siger jeg nærmest, for at det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) ikke, hvad han ellers let vilde falde paa, skal troe, at jeg, om jeg end ikke selv er gaaet i Metropolitanaskolen, dog havde mine Børn der. Jeg siger altsaa, at de private Skoler have godt af at have Metropolitanaskolen ved deres Side; men dermed mener jeg ikke, at den er en Normal-, en Mønster- eller en Regel-Skole, hvorimod den har sine Fordele, og jeg skal, saavidt det staaer i min Magt, siige, hvilke disse ere. Jeg maa dog tilføie, at jeg ikke har den Ære at staae i noget nærmere Forhold til Metropolitanaskolen, jeg kjenner den ikke videre, end jeg kjenner de øvrige Skoler i Landet. Metropolitanaskolen er forsaavidt stillet heldig, som den er mere regelbunden i sine Virkninger, mindre afhængig af Skiften blandt Lærerne, af Skiften blandt Anstuelserne hos enkelte Personer, hos Bestyrerne. Den er bunden til det Tilsyn, som Ministeriet har med den i en høiere Grad end med de andre Skoler, den er derfor, som den ærede Taler (Usting) sagde, mere stabil, og for en Skole er det af stor Bigtighed, at der ikke finder nogen høi Grad af Vaklen Sted i dens Færd. Al denne Praten og Snakken om Forandringer i Undervisningsvæsenet og Examensvæsenet har ikke været til Gavn for Skolerne, thi det gjør dem usikre i deres Færd; derfor skal man bevare saadanne Skoler, der kunne staae paa et saa fast Standpunkt som muligt, og dette vinde de, jo mere de ere uafhængige af Forældrene. Disse gjøre ikke saa let deres smaa Fordringer gjældende ved de offentlige Skoler, hvor de tvertimod møde Modstand. Det er kun sjældent,